

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΛΑΠΠΑΣ
(1950-2016)

Μνασιάδου 8 Λευκωσία, ΤΗΛ 99 643177, www.karataysgallerycy.com
Λευκωσία - Δεκέμβριος 2019

Τον Ιανουάριο του 2016 ο κόσμος της τέχνης έχασε έναν από τους μεγαλύτερους Έλληνες εικαστικούς δημιουργούς του, έναν διεθνώς αναγνωρισμένο γλύπτη τον Γιώργο Λάππα.

Είμαι ιδιαίτερα συγκινημένος και παράλληλα ευτυχής που τρία χρόνια μετά τον θάνατό του η γκαλερί μας οργανώνει έκθεση έργων του.

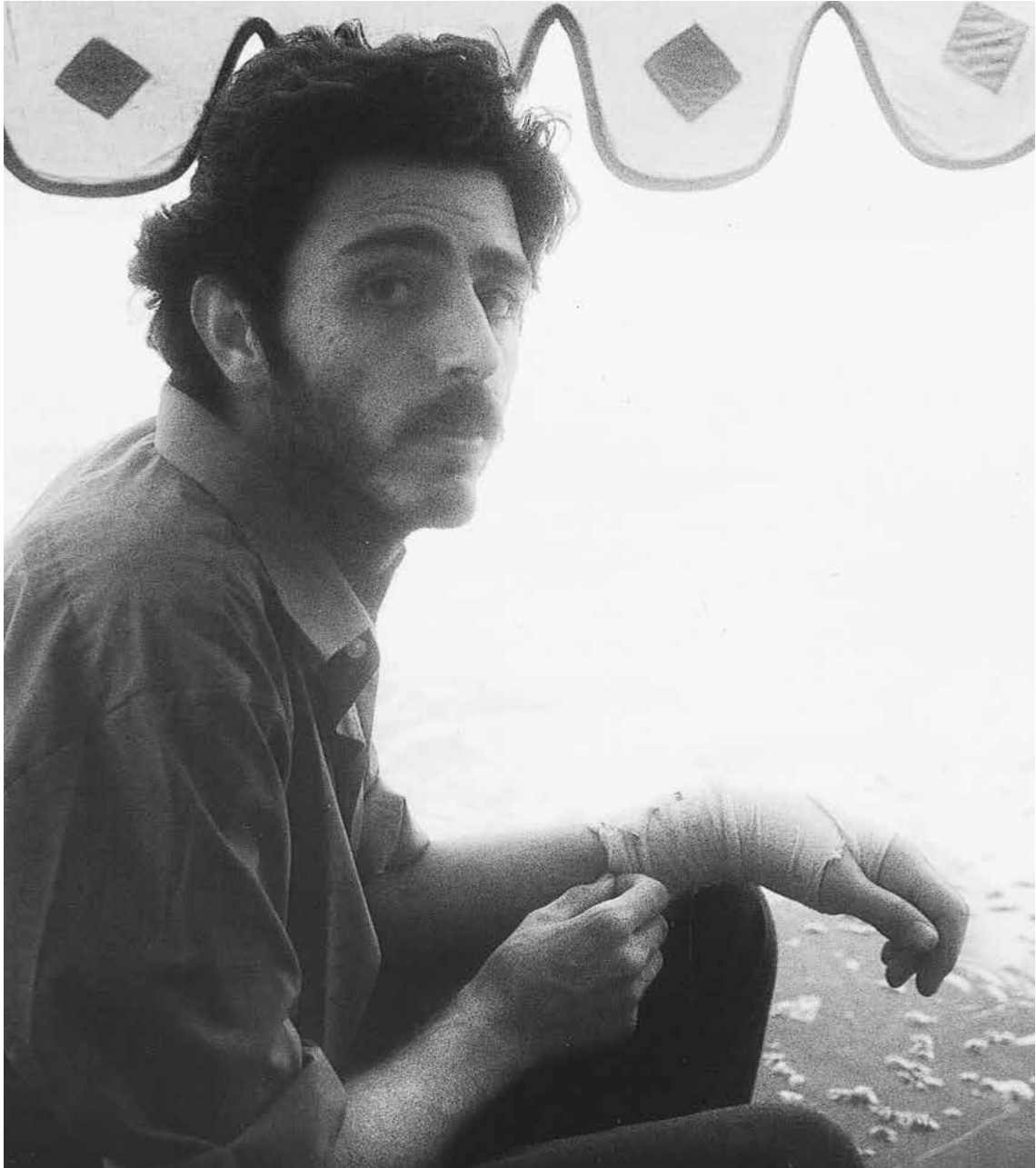
Η έκθεση ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΠΠΑΣ (1950 – 2016) εντάσσεται στο πλαίσιο πολιτικής της Golden Gallery by Karatays να αναδείξει το έργο διάσημων Ελλήνων εικαστικών δημιουργών, οι οποίοι έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στα διεθνή εικαστικά δρώμενα και των οποίων το στίγμα είναι και θα παραμείνει ανεξίτηλο.

Ο Γιώργος Λάππας τιμήθηκε με εκθέσεις διεθνούς εμβέλειας σε κέντρα πολιτισμού και σύγχρονης τέχνης σε πολλά μέρη του κόσμου, γεγονός που αποδεικνύει τη δύναμη και τη μοναδικότητα της δημιουργικής του κατάθεσης.

Η δική μας προσπάθεια στην Golden Gallery by Karatays είναι να δημιουργηθεί μια δειγματοληπτική έκθεση χαρακτηριστικών έργων του, ώστε να μπορέσουμε να απολαύσουμε και να θαυμάσουμε από κοντά τις γλυπτικές κατασκευές αυτού του ιδιαίτερα ξεχωριστού καλλιτέχνη.

Ευχαριστώ όλους όσοι συνέβαλαν θετικά με τον τρόπο τους στην πραγματοποίηση αυτής της έκθεσης και του καταλόγου που τη συνοδεύει.

Ανδρέας Καπάτας
Νοέμβριος 2019

Γιώργος Λάππας
(1950 – 2016)

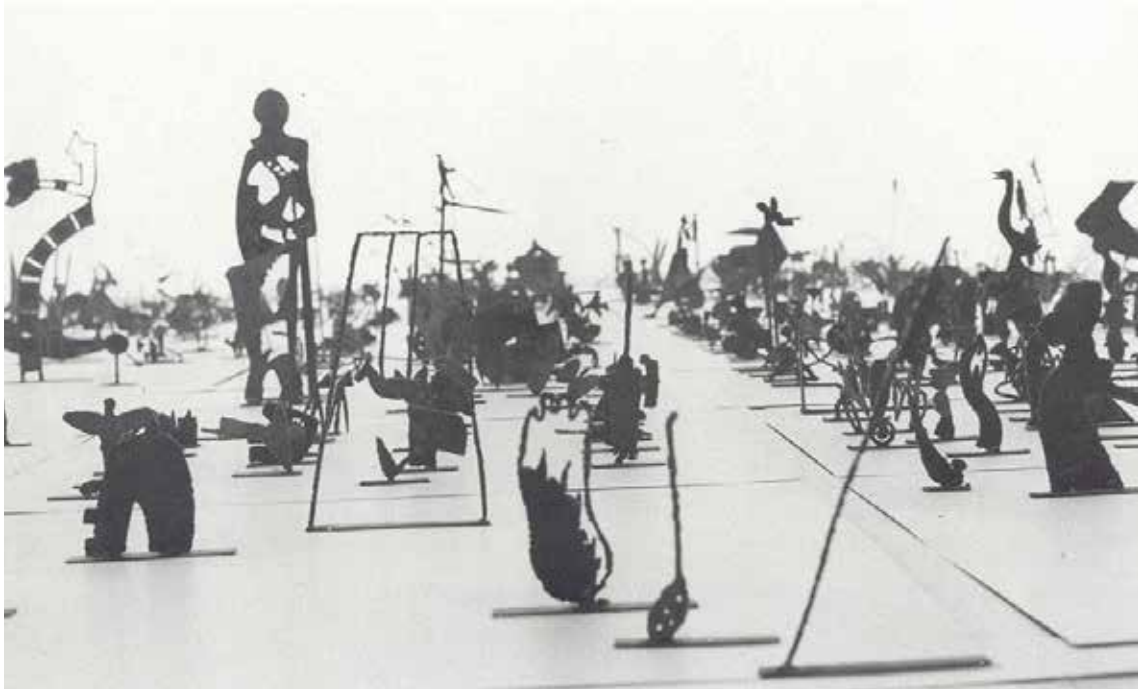
“Απεχθάνομαι να ακολουθώ, απεχθάνομαι να ηγούμαι.
Να υπακούω; Όχι! Και να κυβερνώ; Όχι!
Όποιος δεν φοβάται τον εαυτό του δεν προκαλεί φόβο σε κανέναν.
Και μόνο όποιος προκαλεί φόβο μπορεί να οδηγήσει άλλους!
Απεχθάνομαι ακόμη και να οδηγώ τον εαυτό μου!
Μ’ αρέσει σαν τα ζώα του δάσους και της θάλασσας,
Να χάνομαι για αρκετή ώρα.
Να κάθομαι οκλαδόν σε κάποιο γοντευτικό λαβύρινθο
Να καλώ τέλος τον εαυτό μου από μακριά.
Να τον πληνεύω να έρθει πάλι κοντά μου.”

[Nietzsche, Η χαρούμενη επιστήμη]

“Δε σου μιλάω για χαρά!
Θέλω να βυθιστώ στον ίλιγγο, στις απολαύσεις που χαρίζει η οδύνη.
Στο μίσος που αγαπά, στην πυρκαγιά που δροσιά δίνει
Και της ανθρωπότητας τα δώρα να γευτώ στα σπλάχνα μου, στου είναι μου το
βάθος”.

[Goethe, Φάουστ]

Με παραθέματα λόγου σε πρώτο πρόσωπο δύο μοναδικών διανοητών επέλεξα να παρουσιαστεί αρχικά ο Γιώργος Λάππας στο δικό μου σημείωμα. Θέλω να πιστεύω πως κάπως έτσι θα αποφάσιζε και εκείνος να μιλήσει για τον εαυτό του. Τα ίχνη ωστόσο του στοχασμού του παραμένουν έντονα και αποφασιστικά στη χειρωνακτική εκφραστικότητα των κατασκευών του, στις εικαστικές του προτάσεις, εκεί όπου ανακατατάσσονται υλικά και συνταιριάζονται δυνάμεις και οικειότητες.

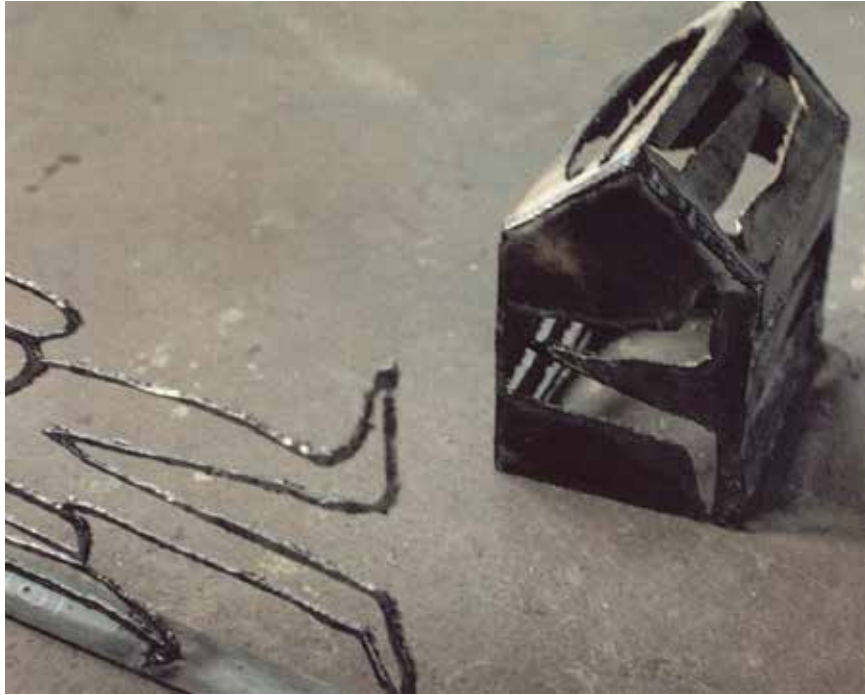

Εκεί όπου με γνώμονα την αντίληψη του “teatro mundi” και του “hazard objectif” δημιουργούνται αυτοσχέδια σκηνικά αλληγορικής εκφραστικής, χωρίς περιορισμούς ή εξιδανικεύσεις. Εκεί όπου παραβιάζονται συντακτικοί κανόνες σε ένα σύστημα σκέψης με συνεχείς διολισθήσεις προς το αλλόκοτο ή προς το αθέατο κέντρο του εσαεί ανοικτού χωροχρόνου.

Η περίπτωση του Γιώργου Λάππα θα μπορούσε να αποτελέσει μία αναγωγική ερμηνεία στην έννοια του γλύπτη, με την πλέον σύγχρονη αντίληψη του όρου. Τα έργα του, αντικείμενα, κατασκευές ή εγκαταστάσεις, μας παρέχουν τύπους προσέγγισης συμβολικών κυρίως σχηματισμών αναφορικά στην ανθρώπινη κατάσταση, στο τυχαίο, ακόμη και στην οικουμενική ηθική και σημασία της μυθοποιητικής σκέψης.

“Πλάθει” τις φόρμες του χρησιμοποιώντας υλικά πολλών τύπων—μέταλλα, γύψο, ύφασμα, δέρματα, φιλικές μεμβράνες, λαμπτήρες, ζάχαρη... Με ανθρωποκεντρική αφήγηση και προσηλωμένος στο κόκκινο χρώμα, συχνά επαναλαμβάνει στα αρθρωτά του ανδρείκελα το δικό του ομοίωμα, δημιουργώντας έναν πληθυντικό εαυτό. Οι πάντα-αναγνωρίσιμες απεικονίσεις παίζουν με την κλίμακα ή μεταμορφώνονται και παραλλιάσσονται, ώστε να ανα-παρα-στήσουν ό,τι θα ονομάζαμε πραγματικό, συμβάν, εικόνα ή πράξη της σκέψης.

Οι εγκαταστάσεις του δημιουργούν μικροκόσμους σαν δρώμενα θεατρικής αντίληψης που αναδύουν διαδικασίες ψυχικής τάξης μέσω της αναλυτικής τους πρακτικής. Ανάμεσα σε σχήματα πλήρη και σχήματα κενά, φόρμες και αντιφόρμες, γεννήματα όλα μιας “τυχειότητας” ριξίματος ζαριών, παράγει τις συνθήκες θέασης του δημιουργικού του παιχνιδιού, έτσι ώστε το πλαίσιο ανάγνωσης των έργων του να υποσιάζει με αμεσότητα, χωρίς κανένα διδακτισμό. Ο χώρος εξάλλου υπήρξε πάντα ένα ουσιαστικό ρεάλιο στις εγκαταστάσεις του in situ και in tempo, παρέχοντάς του την απαραίτητη πλατφόρμα εμβάθυνσης για τα όρια της υλικότητας και της ερμηνείας της.

Με κύριο μέλημα τη διαχείριση της υλικής συνθήκης και των δυνατοτήτων και δυναμικών της γλυπτικής φόρμας, όπου “Bodies as Matters and Matters as Pleasures and Things”, ο Γιώργος Λάππας παράγει μια διαδικασία χωρικής και χρονικής εμπειρίας, σαν να ομοιοποιείται και κάτι ως απόρροια μιας μύχιας εντύπωσης. Άλλοτε πάλι, η αντίληψη του χρόνου στα έργα του μοιάζει να λειτουργεί ως “μεθύστερο βίωμα” που αναψηλαφεί μνημονικά ίχνη και ιστορικά συμβάντα. Γιατί η καλλιτεχνική του παρακαταθήκη μας προσκαλεί σε ένα συνολικό επαναπροσδιορισμό πτυχών της τέχνης και στο φανέρωμα μιας ποιητικής όπου ανταμώνουν η ψυχανάλυση, η φιλοσοφία και η αρχιτεκτονική μαζί με μια προγονική κληρονομιά, μεταπλασμένη κι ενεργή από τους νόμους του τυχαίου. Το συνολικό εγχείρημα του Γιώργου Λάππα προσομοιάζει με “αρχέγονη” σκηνή, όπου οι πράξεις που τελούνται σε αυτήν ισοδυναμούν με τις διερευνήσεις ελεύθερων συνειρμών. Η εκκίνηση αυτών των συνειρμών είναι λέξεις και έννοιες κλειδιά, τις οποίες έχει χρησιμοποιήσει συχνά και ως τίτλους των έργων του: “Άβακας”, “Ζάρια”, “Κηπουροί”, “Κόκκινοι Αστοί”, “Συκώτι”, “Mappemonde”, “Happy Birthday”—όλα ως πράξεις επιγραμματικές ή επιρρηματικές, που τείνουν να βρουν τη συνοχή του (Κ)κόσμου σε έναν προσδοκώμενο, ουτοπικό ορίζοντα.

Θάληια Στεφανίδου
Ιστορικός/ Κριτικός Τέχνης – Curator
Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 2019

LAPPAS

Χαρούμενος Άνθρωπος

Μετάλλο και Τσόχα

88 X 68 X 30 εκ.

Ισορροπιστής

Μετάλλο και Τσόχα

118 X 42 X 35 εκ.

Απρόσεκτος Ι
Μετάλλο και Τσόχα
42 X 30 X 30 εκ.

Ακροβάτης Κόκκινος - Φωτεινός σε Σκαμνί

Μετάλλο και Πλαστικό Ύφασμα

175 X 55 X 40 εκ.

Χαρούμενος Επισκέπτης - Φωτεινός

Μετάλλο και Πλαστικό Ύφασμα

185 X 180 X 30 εκ.

Το Βήμα

Μετάλλο και Τσόχα

122 X 70 X 38 εκ.

Κόκκινος Ταξιδιώτης

Μετάλλο και Τσόχα

210 X 130 X 90 εκ.

Κόκκινη Φιγούρα με Βαλίτσα

Μετάλλο και Τσόχα

85 X 40 X 40 εκ.

Κόκκινος Κηπουρός

Μετάλλιο και Τσόχα

40 X 72 X 30 εκ.

Απρόσεκτος II
Μετάλλο και Τσόχα
42 X 30 X 30 εκ.

Ακροβάτης Κόκκινος σε Σκαμνί

Μετάλλο και Τσόχα

175 X 55 X 40 εκ.

Μηλέ Φωτεινός με Παιδί
Μετάλλο και Πλαστικό Ύφασμα
264 X 120 X 50 εκ.

Μπλέ Φωτεινός

Μέταλλο και Πλαστικό Ύφασμα

100 X 35 X 35 εκ.

Μπλέ Κηπουρός Φωτεινός
Μέταλλο και Πλαστικό Ύφασμα
150 X 35 X 35 εκ.

Λευκός Φωτεινός

Μέταλλο και Πλαστικό Ύφασμα

103 X 35 X 35 εκ.

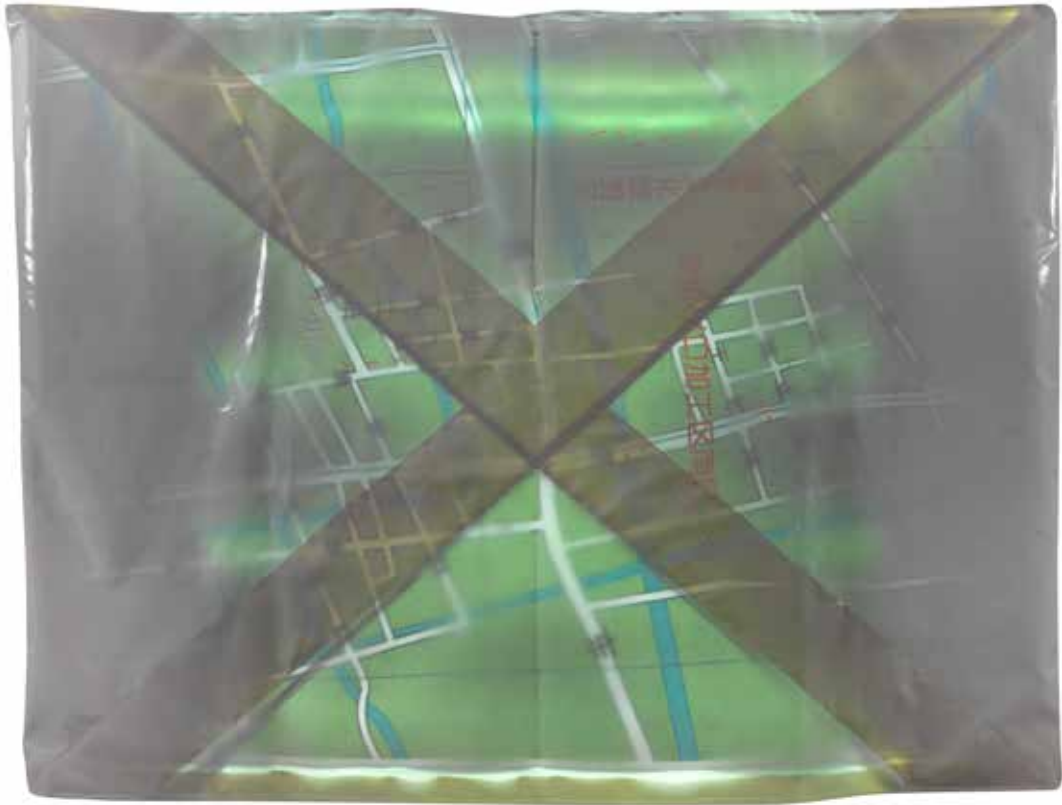

Το Γράμμα

Μέταλλο και Πλαστικό Ύφασμα

Back Light - Φωτιζόμενο

138 X 184 εκ.

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΛΑΠΠΑΣ
(1950-2016)

Ο Γιώργος Λάππας σαν Έλληνας της διασποράς χρησιμοποιεί έντονα τη γεωγραφία και τη χαρτογράφηση στο έργο του, μέσα στο οποίο τα τοπία μετατρέπονται σε χάρτη του κόσμου.

Η ζωή του καθορίστηκε εντός των αναριθμητών ταξιδιών του, ξεκινώντας από τον τόπο της γέννησής του το 1950 στο Κάιρο της Αιγύπτου. Το 1958 η οικογένειά του μετακινείται στην Ελλάδα όπου ο καλλιτέχνης ολοκληρώνει τις γυμνασιακές του σπουδές στην Αθήνα.

Από το 1969 ως το 1973 σπουδάζει κλινική ψυχολογία στο Reed College στο Portland του Όρεγκον στην Αμερική. Εκεί ασχολείται με την έρευνα, όπου συμμετέχει σε ψυχιατρικά προγράμματα στις κλινικές του Salem στο Όρεγκον, στο Σαν Φρανσίσκο και Σαν Ντιέγκο στην Καλιφόρνια.

Το 1974 ως υπότροφος του Watson Foundation ταξιδεύει στην Ινδία συλλέγοντας ντοκουμέντα για την ινδική γλυπτική και αρχιτεκτονική. Ταξιδεύει στο Αφγανιστάν και την Περσία. Το 1975 φοιτά στο Architectural Association School of Architecture στο Λονδίνο και συνεχίζει τις σπουδές του με εκπαιδευτικό σεμινάριο στην Ιταλία.

Από το 1976 ως το 1981 φοιτά στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας με δασκάλους του Γιάννη Παππά και Γιώργο Νικολαΐδη και αποφοιτά με άριστα 10 από τη σχολή.

Το 1984 παίρνει υποτροφία του γαλλικού κράτους για την Ecole nationale superieure des Beaux-Arts στο Παρίσι, όπου σπουδάζει Γλυπτική.

Το 1986-87 εργάζεται στη Γαλλία και στην Αγγλία. Το 1991 με υποτροφία του Fondation Cartier βρίσκεται στο Jouy-en-Josas. Από το 1987 ως το 2016 διδάσκει στη βαθμίδα του Καθηγητή στο τμήμα Γλυπτικής της Σχολής Καλών Τεχνών στην Αθήνα, εισάγοντας μια εντελώς καινούργια και ριζοσπαστική μέθοδο για την εκπαίδευση των νέων καλλιτεχνών.

Ενδιαμέσως συνεχίζει τα ταξίδια του, στον Καναδά, την Κίνα, την Ιαπωνία, τη Ρωσία, τις Η.Π.Α., τη Βραζιλία, την Κορέα και σε όλη την Ευρώπη, και μη εγκαταλείποντας πλέον αυτήν του την ακόρεστη περιέργεια για τους τόπους βαδίζει προς τη δική του ουτοπία.

Ατομικές εκθέσεις (επιλογή)

- “Πλέγματα”, Γκαλερί Ζουμπουλάκη, Αθήνα (1981)
- “Αβακας”, Γκαλερί Ζουμπουλάκη, Αθήνα (1985)
- “Mappemonde”, Γκαλερί Ζουμπουλάκη, Αθήνα (1987)
- “Ζάρια”, Γκαλερί Bernier, Αθήνα (1990)
- “Ζαριές”, Γκαλερί Tramway, Γλασκώβη (1991)
- “Κόκκινοι Αστοί”, Γκαλερί Albert Baronian, Βρυξέλλες (1992)
- “Γλυπτά”, Γκαλερί Tanit, Μόναχο (1992)
- “Η στάση του καλλιτέχνη”, Γκαλερί Bernier, Αθήνα (1993)
- “Ποταμοφόδια”, Αποθήκη 1, Λιμάνι Θεσσαλονίκης και Γενί Τζαμί, Θεσσαλονίκη (1996)
- “Φωτεινά έργα”, Γκαλερί Gentili, Φλωρεντία (1997)
- “Άνθρωπος και παρουσία φαντασμάτων”, Γκαλερί Tanit, Μόναχο (1997)
- “Έλμπο”, Γκαλερί Bernier/Eliades, Αθήνα (1997)
- “Έλμπο”, Γκαλερί Lehmann Maupin, Νέα Υόρκη (1997)
- “Γιώργος Λάππας”, Γκαλερί Bernier/Eliades, Αθήνα (2001)
- “Γλυπτά”, Γκαλερί Ντιάσπρο, Λευκωσία (2004)
- “Γιώργος Λάππας”, Εικαστικό Κέντρο Ρεθύμνης (2005)
- “Γιώργος Λάππας”, Γκαλερί Χίρρας, Παρίσι (2007)
- “Ντοκουμέντα και γλυπτικά τοπία”, Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης (2013)
- “Happy Birthday”, Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα (2016)
- “Φιγούρες και Σακίδιο με αυτιά”, Γκαλερί Citronne - Πόρος (2017)
- “Maqams of Blood and Maqams of Milk”, Αλτατζά Ιμαρέτ, Δημήτρια, Θεσσαλονίκη (2017)
- “Από εδώ έως την Αιωνιότητα”, Πινακοθήκη Χανίων (2018)
- “Εγκιβωτισμός”, Γκαλερί Citronne - Athina (2018)
- “Γιώργος Λάππας (1950-2016)”
- “Golden Gallery by Kapatays (2019) Λευκωσία - Κύπρος

Ομαδικές εκθέσεις (επιλογή)

- Μπιενάλε Νέων, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, Παρίσι (1982)
Europalia, Χιλάσελτ, Βέλγιο (1982)
19η Μπιενάλε του Σάο Παόλο (1987)
Aperto 1988, 43η Μπιενάλε Βενετίας (1988)
"Psychological Abstraction", Σπίτι της Κύπρου, Αθήνα (1989)
44η Μπιενάλε Βενετίας, Ελληνική Συμμετοχή (1990)
"Metropolis", Martin Gropius-Bau, Βερολίνο (1991)
"Post Human", Μουσείο Σύγχρονος Τέχνης FAE, Λωζάνη, Castello di Rivoli, Τορίνο, Σπίτι της Κύπρου, Αθήνα, Deichtorhallem Hamburg, Αμβούργο (1992)
"Μήτις", Μουσείο Γουλιανδρή, Αθήνα (1994)
Μπιενάλε Gwangju, Κορέα (1995)
"Everything that's interesting is new", Εργοστάσιο, Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, Αθήνα (1996)
"Μάγοι και Μαγεία", κτήμα Παυλίδη, Αθήνα (2001)
"OUTLOOK", Εργοστάσιο, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, Αθήνα (2003)
"Giants - European Conversation Pieces", The Hague Sculpture, Χάγη (2006)
"Monument to Now", Ίδρυμα ΔΕΣΤΕ, Αθήνα (2004)
"Odyssey: Greek Art from the Last Fifty Years", Γκαλερί Gmurzynska, Ζυρίχη (2006)
"Sculpture @ Citynord", Γκαλερί Peter Borchardt, Αμβούργο (2006)
"Supernature: An Exercise in Loads", Γκαλερί AMP, Αθήνα (2010)
"The system of objects", Ίδρυμα ΔΕΣΤΕ, Αθήνα (2013)
"Αφιέρωμα στον Γιώργο Λάππα", Art Athina, Αθήνα (2016)
"Genii Loci. Ελληνική Τέχνη από το 1930 έως σήμερα", Κρατικό Μουσείο Manege, Αγία Πετρούπολη (2016)
Documenta 14 - "Μαθαίνοντας από την Αθήνα", Εθνικό Μουσείο Σύγχρονος Τέχνης, Αθήνα (2017)
Documenta 14 - "ΑΝΤΙΔΩΡΟΝ", Fridericianum, Κάσελ (2017)

Επιμέλεια Έκθεσης: Αντρέας Καπάτας
Επιμέλεια Έκδοσης: Αντρέας Καπάτας
Ελπίδα Λουκαΐδου
Κείμενα: Θάλεια Στεφανίδου
Φωτογραφίες: Αρχείο Αφροδίτης Λίτη

Ο κατάλογος εκδόθηκε από την Golden Gallery by Karatays.

Λευκωσία - Δεκέμβριος 2019

